

การศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลียน-เทพราช
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

วิโรจน์ ชัยกล่อมส่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT BY
THE COMMITTEES OF BASIC-EDUCATION INSTITUTIONS
OF THE SCHOOL UNDER PRIAN-TEPPARAT GROUP, OFFICE
OF NAKHON SI THAMMARAT EDUCATIONAL SERVICE
AREA 4**

WIROCH KUBGLOMSONG

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2007**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ผู้วิจัย นายวิโรจน์ ชับกล่อมส่ง

สาขา การบริหารการศึกษา

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

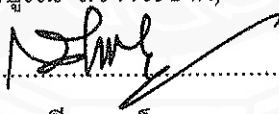

..... กรรมการ
(นายสมบุญ สว่างวรชาติ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

..... กรรมการ
(นายสมบุญ สว่างวรชาติ)

..... กรรมการ
(นายกรีฑา วีระพงษ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

(อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 29 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้วิจัย	นายวิโรจน์ ชัยภักดิ์
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา
กรรมการที่ปรึกษา	นายสมบุญ สว่างวรชาติ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 11 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 105 คน ซึ่งเป็นการศึกษาจากกลุ่มประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการแจกจ่ายแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 มีจำนวนและสัดส่วนเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุระหว่าง 40-59 ปี มีวุฒิทางการศึกษาดั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและข้าราชการ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสถานศึกษา 3 ปีขึ้นไป

2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการบริหารวิชาการ และด้านบริหารทั่วไปในระดับมาก และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคลในระดับปานกลาง

3. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

4. กรรมการสถานศึกษาต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการในเรื่องการจัดทำและปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการบริหารงบประมาณ ในเรื่องการระดมทรัพยากรด้านการลงทุนและงบประมาณในการพัฒนาการจัดการศึกษา การรับรู้ในเรื่องการใช้งบประมาณของโรงเรียน การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การอนุมัติจ่ายงบประมาณบางประเภทและการแสดงความคิดเห็นและการเสนอการจัดตั้งงบประมาณให้กับสถานศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลในเรื่องการกำหนดรูปแบบในการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียน การยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษา การเสนอแนะแนวปฏิบัติของครูและบุคลากรในโรงเรียน การจัดสวัสดิการแก่ครูและลูกจ้าง และการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและความต้องการของครูในสาขาวิชาที่ตรงกับวุฒิการศึกษาที่ต้องการ ด้านการบริหารทั่วไปในเรื่องการรับรู้ความเคลื่อนไหวในการบริหารด้านต่างๆ ของโรงเรียนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ การวางแผนการดำเนินงานและติดตามผลการพัฒนาอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การแสดงบทบาทในการบริหารจัดการในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพด้านต่างๆ ของโรงเรียน การระดมทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือให้เด็กมีโอกาสในการศึกษามากขึ้น และการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ กรรมการสถานศึกษามีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจคือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษาร่วมกันอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ควรมีการประชุมสัมมนาเพื่อพัฒนากรรมการสถานศึกษาให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในทุกๆ ด้านให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนในโรงเรียนใกล้เคียง

ABSTRACT

Thesis Title	The participation in Educational Management by the Committees of Basic-Education Institutions of the School under Prian-Tepparat Group, Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4
The Author	Mr. Wiroch Kubglomsong
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Mitree Chuntra
Thesis Advisor	Mr. Somboon Sawangworachat

The objective of this research study were : to study the levels of the participation, problems of participation and participation of requirement in the administration of educational institutions by the committees of Basic-Education Institution of the schools under Prian-Tepparat Group, Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4.

The sample of the research study consisted of 11 schools, 105 members of the schools under Prian-Tepparat Group, Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4. The data-gathering instruments were a rating-scale, questionnaire and ended-opened questionnaire. The statistics for the data analysis were Percentage, mean and standard deviation.

The findings of the research study were as follows.

1. The committees of Basic-Education Institution of the schools under Prian-Tepparat Group, Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4. had the amount and the proportion according to the ministry of education fixed. There were almost men at the age of 40-59 years. Their educational qualification were from primary level to bachelor's degree. They almost were agriculturists and government servants. And most of them had experiences at least 3 years of the committees of education institution.

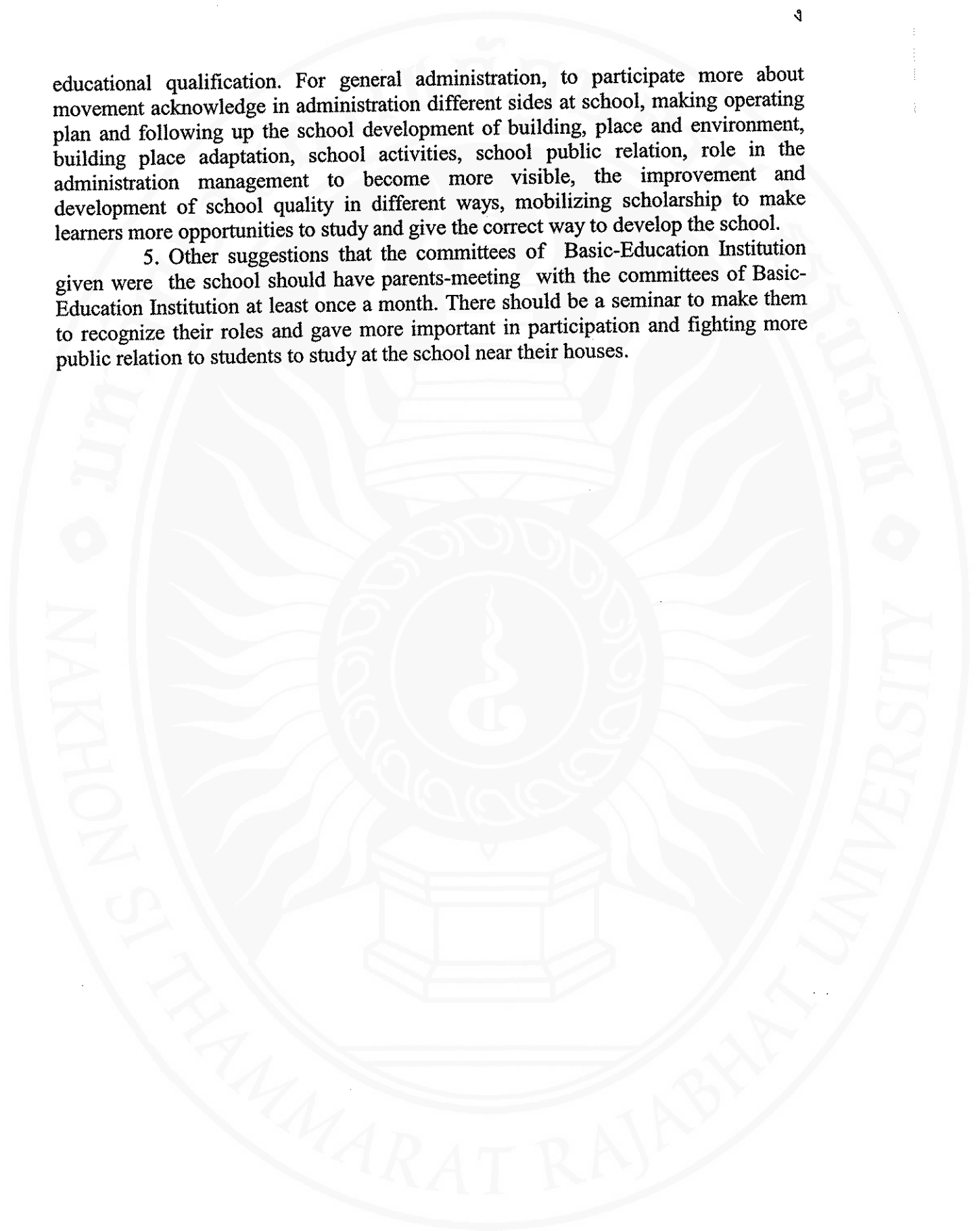
2. The levels of participation as a whole was at an extreme level. The participation in academic administration and general administration were also at extreme levels and the participation in budget administration were at a moderate level.

3. The problem of the participation as a whole was at a low level. The problem of the participation in academic administration, budget administration, personnel administration and general administration were at a low level.

4. The committees of Basic-Education Institution would like to participate in academic administration about planning and developing the school curriculum, arranging learning activities to improve learners and developing local learning resources and wisdom. For budget administration, to participate about mobilizing resource of investment and budget for education development, acknowledging, planning the school budget, approving some kinds of budget payments and giving some suggestions and presenting budget arrangement to school. For personnel administration, to participate about formatting specification of teachers and administrative personnels development in school, glorifying praise and fame, presenting, consultant to them, welfare arrangement to teachers and employees and solving a lack of teacher and the requirement of teachers in the straight field of

educational qualification. For general administration, to participate more about movement acknowledge in administration different sides at school, making operating plan and following up the school development of building, place and environment, building place adaptation, school activities, school public relation, role in the administration management to become more visible, the improvement and development of school quality in different ways, mobilizing scholarship to make learners more opportunities to study and give the correct way to develop the school.

5. Other suggestions that the committees of Basic-Education Institution given were the school should have parents-meeting with the committees of Basic-Education Institution at least once a month. There should be a seminar to make them to recognize their roles and gave more important in participation and fighting more public relation to students to study at the school near their houses.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และคำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ได้รับคำปรึกษาแนะนำ และข้อคิดเห็นในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอดจากอาจารย์สมบูรณ์ สว่างวรชาติ กรรมการที่ปรึกษา ผู้ศึกษาขอขอบคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยทั้ง 3 ท่าน ขอขอบคุณกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกลาย- ตลิ่งชัน ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ ขอขอบคุณกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช ทุกท่านไว้เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และทำยสุดผู้ศึกษาขอขอบคุณภรรยาและลูกๆ ที่เข้าใจและเป็นกำลังใจในการศึกษาค้นคว้าให้กับผู้ศึกษาเป็นอย่างดีตลอดเวลา

ประโยชน์และคุณค่าของการวิจัยนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแด่กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วิโรจน์ ขับกล่อมส่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
โครงสร้างและระบบบริหารการศึกษา.....	9
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	10
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	15
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	21
บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	46

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	54
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	61
ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	68
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	71
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย	75
ข้อเสนอแนะ	79
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	79
ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้.....	79
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัย.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	89
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	91
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
ประวัติผู้วิจัย.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายเปลี่ยน-เทพราช	5
2 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	34
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ	54
5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกเป็นรายชื่อ	56
6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานบุคคลจำแนกเป็นรายชื่อ	57
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานทั่วไปจำแนกเป็นรายชื่อ	58
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมจำแนกเป็นรายด้าน	60
9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็นรายชื่อ	61
10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกเป็นรายชื่อ	63

ตารางที่

11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกเป็นรายชื่อ.....	64
12	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกเป็นรายชื่อ.....	65
13	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมจำแนกเป็นรายด้าน.....	67
14	ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารวิชาการ.....	68
15	ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณ.....	69
16	ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงานบุคคล.....	69
17	ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารทั่วไป.....	70

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	10
2 แผนภูมิแสดงระดับความสำคัญของการมีส่วนร่วม	18
3 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	20